Recensie: The zone of interest ****

Kinepolis Antwerpen
vrijdag 9 februari 2024

foto © A24 Films

Recensie:
The zone of interest van Jonathan Glazer die zich vrij liet inspireren door het gelijknamige boek van Martin Amis won de Grand prix in Cannes en is genomineerd voor 5 Oscars: beste regie, beste film, beste niet-Engelstalige film, beste bewerkte scenario en beste geluid. Bizar is dat de cinematografie over het hoofd gezien is, want die is werkelijk prachtig. Glazer zoomt dan ook vooral in op het contrast tussen het idyllische leventje dat Hedwig Hé¶ss (fenomenaal neergezet door Sandra Hé¼ller) en haar man Rudolf Hé¶ss (Christian Friedel) leiden met hun 5 kinderen en wat er zich naast hen afspeelt in het concentratiekamp van Auschwitz.

Rudolf is daar commandant. De sterkte van The zone of interest is dat de gruwel van het concentratiekamp niet getoond wordt, maar enkel gesuggereerd, o.a. via zwarte rook en rode vlammen (uit de verbrandingsovens), de rook van de stoomlocomotief die een nieuwe lading gevangenen aanvoert, enz. en geluid zoals gegil en geweerschoten buiten beeld. Dat staat haaks op het schijnbaar zorgeloze leventje van het gezin Hé¶ss.
Een mooi aangelegde tuin geeft weliswaar uit op de betonnen muur met prikkeldraad van het concentratiekamp. Binnenkort zal die niet meer te zien zijn, want er is beplanting aangebracht, weet de vrouw des huizes. Ook een zwembadje met zelfs een glijbaan is er geïnstalleerd waar heel wat kinderen in komen spelen op een zonnige dag, terwijl enkele meters verder het laatste uur geslagen is van andere kinderen omwille van hun geloof, hun afkomst en we in de verte de rook van een stoomlocomotief zien die alweer honderden nieuwe gevangenen brengt.
Hoewel het gezin aardig zijn best doet om de horror buiten te houden en die te counteren met het compleet tegenovergestelde, zeg maar de hemel vs. de hel, zie je naarmate The zone of interest vordert dat de kinderen en de volwassenen wel degelijk impact ondervinden. Een zwempartijtje in de rivier? Niet zo'n goed idee blijkt wanneer er plots chemicaliën geloosd zijn met de resten van de menselijke botten en tanden van gevangenen, die blijkbaar wegens tijdsgebrek niet helemaal opgelost zijn geraakt.
's Nachts gaan de vlammen uit de schouwen van de verbrandingsovens dan weer zo fel te keer dat ze de slaapkamers van de kinderen ook oranje doen oplichten. Pittig detail: Rudolf zelf keurde de plannen mee goed hoe die crematoria zo efficiënt mogelijk ingezet konden worden: laden, verbranden, afkoelen tot 40 graden, vervolgens uitkuisen en opnieuw en dat zodat er een minimum aan energie verloren ging, en de oven constant kon blijven gaan.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

In zwart wit zien we tussen enkele scènes door hoe een Pools meisje 's nachts appelen verstopt zodat de gevangenen die moeten werken op het veld toch iets te eten hebben de volgende dag. Ze doet dan wel om goed te doen en mensen te laten overleven, in realiteit zal zo'n appel ook voor ruzie zorgen tussen enkele gevangenen waardoor er wel eens een zal sterven, in dit geval verdronken zal worden. Subtiel wordt overigens ook gesuggereerd dat Rudolf wel eens seks had met een jonge gevangen vrouw.
Wanneer ie overgeplaatst wordt naar het concentratiekamp van Oranienburg en de rest van het gezin er blijft wonen, wordt de oorlog ook fysiek voelbaar voor hem en zijn vrouw en kinderen omdat ze van elkaar gescheiden worden. Op 8 mei 1944 zal Hé¶ss echter terugkeren naar Auschwitz en de leiding nemen tijdens het naar hem vernoemde Operatie Hé¶ss. 430.000 Hongaarse Joden werden daarbij naar Auschwitz getransporteerd en in 56 dagen vermoord.
Niet te zien in het eerder trage The zone of interest is hoe Rudolf aan zijn einde kwam, hij werd veroordeeld door een oorlogstribunaal in Polen en op 16 april 1947 opgehangen in Auschwitz. Wel zien we een kuisploeg aan het werk vooraleer het Staatsmuseum Auschwitz-Birkenau kan openen. Daar waar een concentratiekamp was, zien we achter vensters bijzonder veel opgestapelde koffers en schoenen de stille maar vooral indrukwekkende getuigen blijven van de horror die er zich in de jaren '40 heeft afgespeeld.
< Bert Hertogs >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.